

НИКОЛАЙ РАЙНОВ
ХИТЪР СЕЛЯНИН
РУСКА ПРИКАЗКА

chitanka.info

Имало едно време един цар, който много обичал да му разказват лъжливи приказки. Колкото по-невероятни били приказките, толкова повече ги харесвал и по-богато награждавал лъжеца. Но ето, че почнали да идват от цялото царство при него лъжци, повечето от които му разказвали глупости. За да се отърве от такива приказвачи, царят се условил — да сложи на масата паница с жълтици, а до нея — меч. Ако царят рече: „Лъжеш, приятелю“, разказвачът вземал паницата и си изсипвал жълтиците в джеба. Ако ли не каже на оня, че лъже, отсичали на разказвача главата.

Един ден в двореца влязъл един стар хитър селянин. Тъкмо тогава царят давал угощение. Събрали се били много благородници и придворни. Големият чертог бил пълен с хора. Казали на царя, че е дошъл нов лъжец. Той заповядал да сложат на масата паницата със злато и меч. Старецът влязъл и почнал да разказва:

— Вчера бях излязъл на нивата да ора. Конят ми е слабичък, па го бях впрегнал и от цяла седмица в ралото: с него лягаше, с него ставаше. По едно време, както се беше напънал да тегли ралото, от много напън се раздели на две. Предната му част с първите два крака отиде в обора, а задната остана на нивата и почна да цвили.

— Лъже тоя селянин — развикали се царедворците. — Как ще цвили конят, като му няма главата?

— Оставете го: нека продължава! — казал царят. — Ако лъжеше, той щеше да бъде вестникар или адвокат: нямаше да е селянин.

Разказвачът продължил:

— Станах аз, та подгоних задната половина към предната, натъкмих ги една до друга, заших ги с лико и ги стегнах с един върбов кол. После си легнах да поспя, че бях много изморен. Когато се събудих, що да видя? Върбата израсла над коня, но знаете ли чак докъде израсла? Бога ми, ви казвам: чак до небето! Тогава ми дойде на ум да се покатеря по върбата, за да видя що има на небето.

Придворните пак се развикали:

— Тоя селянин лъже. Може ли да порасте върба чак до небето?

Но царят рекъл:

— Може, може. Тоя селянин е хитър. За такъв дявол всичко е възможно.

Приказвачът продължил:

— Покатерих се аз, та чак на небето. Гледам...

Но царедворците го прекъснали:

— Ами видя ли Господа Бога?

— Та тъкмо това щях да ви кажа: видях го.

— Що правеше той в рая?

— Играеше с апостолите на карти.

Царските гости рекли пак:

— От тая лъжа по-голяма не може.

— Ба — рекъл царят. — Какви други съм слушал! Не ми се вижда лъжа. Малко ли пъти съм играл с вас на карти? Защо ви е чудно, че и Господ си поиграва понякога с апостолите?

— Ние сме едно, Господ е друго — казали гостите. — За Бога е унижение да седне да играе на карти.

— Хайде де! — рекъл царят. — Вие пък да не мислите, че като играе, та някой ще го надвие? Унизително е да те надвият, а не да надвиеш. Казвай по-натам, селяко!

— Като се поразходих по небето, дойде ми на ум, че е вече време да впрягам. Почнах да слизам по върбата, но тя беше изгнила, та се счупи и аз почнах да падам. Додето падах надолу, гледам — един селянин отвява жито. Плявата лети, вдига се до небето. Аз я събрах и усуках от нея въже.

Но големците го прекъснали:

— Какво разказва тоя? — рекли те. — Може ли от плява да се усуче въже?

— Може, защо да не може? — казал царят. — Не сте ли слушали в приказките, че има и от пясък въже? Всичко може.

Селянинът продължил:

— Аз закачих въжето за небето и почнах да се спущам по него. Стигнах до сто-двеста метра над земята, но въжето се свърши. Ами сега? Мислих, мислих и намислих. Почнах да режа отгоре, па да наставям отдолу.

— Ееее, това е вече опашата лъжа — викнали големците. — Как може да се отреже въжето отгоре, та да се настави отдолу? Нали ще падне?

— И това може — рекъл царят. — Щом въжето е от плява, всичко може.

— Почнах да слизам — продължил селянинът. — Но пак се оказа, че въжето е късо. Не стигаше нещо десетина-двадесет метра

доземи. Рекох да скоча — друго средство нямаше. Пуснах въжето: плюууус! — всред една нива с ечемик. Потънах до шия в калта. Въртя се насам, въртя се нататък — все потъвам и потъвам. Няма с какво да се откопая от калта. Станах, та отидох в един съседен чифлик, поисках една лопата и се откопах с нея.

— Ееее, сега вече селякът лъже, та се занася — рекли царьовите гости. — Бива лъжа, бива — ама чак толкова... Как ще се откопае, когато е потънал в калта до гуша? Голяма лъжа.

— Защо да е лъжа? — рекъл царят. — Всичко се случва на тоя свят. Всичко може да стане — и това може. Карай, карай, селяко — да видим, докъде ще я докараш!

— Отидох после, царю честити, на реката — да се измия. Измих се. Ставам да си вървя и гледам: по брега овчар пасе стадо. „Добър ден, овчарю!“ — казвам аз. Но той ми отвърща: — „Аз не съм прост овчар, ами съм баща на оня цар, комуто разказваш сега приказката.“

— Лъжеш — казал царят. — Баща ми никога не е пасъл овце.

— Вярно е, че излъгах — рекъл селянинът. — Но нали тия пари са за оногова, който успее да те излъже?

И той взел жълтиците от паницата.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.